

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 11 มกราคม 2554

15. เรื่อง สถานการณ์และราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานสถานการณ์การผลิตผลปาล์ม ปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบและราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม พบว่า ในช่วงปลายปี 2553 มีปัญหา ทั้งด้านปริมาณและราคา ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ดังนี้

1. สถานการณ์และราคาน้ำมันพืชปาล์ม

1.1 **ราคาวัตถุดิบ** ได้แก่ ผลปาล์มดิบและน้ำมันปาล์มดิบมีปริมาณลดลง และราคาโน้ม สูงขึ้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2553 จาก กก. ละ 5.10 บาท และ 27.49 บาท เป็น กก. ละ 7.60 บาท และ 47.35 บาท ในเดือนธันวาคม 2553 เนื่องจากเป็นช่วงปลายฤดูการผลิต ประกอบกับเกิดภาวะ ภัยแล้งในช่วงต้นปี 2553 และน้ำท่วมในช่วงปลายปี ทำให้ผลผลิตปาล์มลดลง ในขณะที่ความ ต้องการใช้ในภาคการบริโภคภาคอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งการใช้ในภาคพลังงานทดแทนเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ สต็อกคงเหลือน้ำมันปาล์มดิบของเดือนธันวาคม 2553 ลดลงอยู่ที่ประมาณ 80,000 ตัน จาก ปกติ ที่ควรรอยู่ในระดับ 120,000-150,000 ตัน

1.2 **ราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม** กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดราคาจำหน่ายปลีกแนะนำ น้ำมันพืชปาล์มไว้ที่ขวดลิตรละ 38.00 บาท ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 โดยวิเคราะห์จากราคาผลปาล์มที่ กก. ละ 3.50 บาท และน้ำมันปาล์มดิบที่ กก. ละ 22.50 บาท แต่จากการที่ราคาวัตถุดิบในปัจจุบันสูงขึ้นดังกล่าว ข้างต้น ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มได้ในราคาที่กำหนดขวดลิตรละ 38.00 บาท

2. การแก้ไขปัญหา

2.1 กระทรวงพาณิชย์ ได้เชิญผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนหารือสถานการณ์ น้ำมันปาล์มและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านปริมาณและราคา เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553 โดยที่ประชุมได้ มีมติให้เสนอคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติพิจารณาให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) เป็นผู้นำเข้า น้ำมันปาล์มดิบใส (Crude Palm Olein) ปริมาณ 30,000-50,000 ตัน ภายใต้กรอบความตกลง เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และจัดสรรให้สมาชิกสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์มตามสัดส่วนการรับซื้อ ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบในประเทศ ปี 2553 โดยจะต้องนำเข้าให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2554 เพื่อ มีให้ส่งผลกระทบต่อราคาผลปาล์มในประเทศทั้งระบบ และให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการ พิจารณาราคาน้ำมันพืชบริโภค เพื่อกำหนดราคาจำหน่ายที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องหลังสิ้นสุดระยะเวลาการขอความร่วมมือตรึงราคาสินค้า (ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553)

ในการนี้ คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ในคราวประชุมเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 6 มกราคม 2554 เห็นชอบให้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบใส (Crude Palm Olein) จำนวน 30,000 ตัน โดยให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้า และให้นำเข้าให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม 2554

2.2 ได้มอบหมายให้ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ทำการตรวจสอบสต็อก น้ำมันปาล์ม พบว่ามีสต็อกน้ำมันพืชปาล์มที่ผลิตในช่วงก่อนเดือนตุลาคม 2553 (เป็นช่วงที่ราคาวัตถุดิบ ยังอยู่ในระดับปกติ) จึงได้แจ้งให้ผู้ประกอบการนำสต็อกสินค้าดังกล่าว ออกมาจำหน่ายในราคาเดิม ที่ขวดลิตรละ 38.00 บาท ซึ่งผู้ประกอบการได้นำน้ำมันพืชปาล์มออกจำหน่ายผ่านทางธุรกิจค้าส่งค้า ปลีกขนาดใหญ่ ตลาดสดดีเด่น 5 แห่ง และที่กระทรวงพาณิชย์ ปริมาณประมาณ 2,000,000 ขวด (1 ลิตร) เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้บริโภคทั่วประเทศในช่วงเทศกาลปีใหม่ ที่มีความต้องการใช้มาก

2.3 ได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาราคาน้ำมันพืชบริโภค เมื่อวันศุกร์ที่ 7 มกราคม 2554 เพื่อพิจารณากำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มที่เหมาะสม ซึ่งที่ประชุมได้ พิจารณาเห็นว่าสถานการณ์ปัจจุบันเป็นสถานการณ์ที่ผิดปกติทั้งในด้านปริมาณและราคา โดยวัตถุดิบน้ำมัน ปาล์มดิบถูกนำไปใช้ในส่วนของการพลังงานทดแทนบางส่วน ซึ่งช่องทางนี้มีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงดูแลและให้การ อุดหนุนอยู่ ส่วนในด้านของการนำมาใช้เพื่อการบริโภคและอุตสาหกรรมอื่นไม่มีกองทุนให้การสนับสนุน

ทำให้ผู้ประกอบการต้องรับภาระเองทั้งหมด ดังนั้นการแก้ไขปัญหาในครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณากำหนดราคาจำหน่ายที่เหมาะสม และมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

2.3.1 การแก้ไขปัญหาระยะสั้น

(1) กำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มที่ขวดลิตรละ 47.00 บาท โดยใช้ราคาน้ำมันปาล์มกึ่งบริสุทธิ์ตลาดมาเลเซียที่จะมีการนำเข้ามาเป็นฐานในการคำนวณที่ประมาณ กก.ละ 36.51 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า กก.ละ 1.50 บาท โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2554 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกยังคงมีความผันผวนและอยู่ในระดับสูง โดยเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2554 ราคาได้สูงขึ้นเป็น กก.ละ 38.54 บาท ทำให้ผู้ประกอบการยังคงต้องรับภาระอยู่อีกบางส่วน ทั้งนี้คาดว่าเมื่อมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจำนวน 30,000 ตัน ดังกล่าวแล้ว และในช่วงเดือนมีนาคม 2554 ผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากขึ้น ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศน่าจะอ่อนตัวลง ซึ่งกระทรวงพาณิชย์จะพิจารณาทบทวนการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มอีกครั้งในเดือนมีนาคม 2554

(2) การจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มในห้างค้าปลีก กระทรวงพาณิชย์เจรจากับห้างค้าส่งค้าปลีกขนาดใหญ่ พิจารณาลดค่าใช้จ่ายในการกระจายน้ำมันพืชปาล์มเพื่อให้สามารถจำหน่ายในราคาไม่เกินขวดลิตรละ 47.00 บาท ในกรณีที่มีการตรวจพบว่า มีการจำหน่ายเกินขวดลิตรละ 47.00 บาท ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัดต่อไป

(3) เร่งรัดการนำเข้าตามมติคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติเร่งรัดให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบใต้ามติของคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติจำนวน 30,000 ตัน ภายในเดือนมกราคม 2554 และจัดสรรให้โรงสกัดโดยเร็ว เพื่อคลี่คลายปัญหาด้านปริมาณและราคาในปัจจุบัน

(4) กระทรวงพาณิชย์ ได้มีคำสั่งที่ 3/2554 ลงวันที่ 7 มกราคม 2554 แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบปริมาณ (สต็อก) สถานที่จัดเก็บ และกำกับดูแลการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน โดยให้ พล.ต.ต. พูลทรัพย์ ประเสริฐศักดิ์ ผู้บังคับการกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (ผบก.ปปบ.) เป็นประธานคณะทำงานฯ รองอธิบดีกรมการค้าภายใน เป็นรองประธาน ทำหน้าที่ปฏิบัติงานออกตรวจสอบทั่วประเทศ เพื่อป้องกันปัญหาการกักตุนและขายสินค้าเกินราคารณิพบการกระทำความผิดดังกล่าวจะดำเนินการตามกฎหมายทันที

2.3.2 การแก้ไขปัญหาระยะยาว

(1) การจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันพืชปาล์ม ที่ประชุมมีข้อเสนอให้จัดตั้งกองทุนเพื่อบริหารปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ เพื่อให้ราคาน้ำมันพืชปาล์มมีเสถียรภาพเช่นเดียวกับการใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นกลไกในการรักษาระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะได้มีการหารือกับผู้เกี่ยวข้องในแนวทางการจัดตั้งกองทุนฯ พร้อมทั้ง ศึกษาวิธีปฏิบัติเพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ มิให้เกิดปัญหาด้านราคาต่งเช่นปัจจุบัน

(2) การจัดระเบียบการค้าผลปาล์มเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางการค้า เห็นควรให้กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาจัดระเบียบผู้รับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) ซึ่งมีจำนวนมากรายทำให้เกิดการแย่งซื้อผลปาล์มโดยให้ราคาสูงขึ้น รวมทั้ง มีพฤติกรรมในการใช้สารเคมี (ฟอร์มาลีน) ในการทำให้ผลปาล์มหลุดจากทะลาย ซึ่งเป็นสารที่มีอันตรายต่อผู้บริโภค โดยอาจจำเป็นต้องใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ในการกำหนดระเบียบให้ปฏิบัติ เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางการค้า และใช้อำนาจพระราชบัญญัติซั้งตวงวัด พ.ศ.2542 เข้มงวดในการตรวจสอบเครื่องชั่งของลานเท

(3) การบริหารปริมาณสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่คล่องตัว โดยกำหนดให้มีปริมาณในระดับที่ 150,000 ตัน (Buffer Stock) และให้กระทรวงพาณิชย์เป็นแกนในการติดตามสถานการณ์ด้านปริมาณและกำหนดแนวทางในการรักษาระดับปริมาณน้ำมันปาล์มให้มีเสถียรภาพอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันปัญหาการตึงตัวและราคาสูงผิดปกติ เนื่องจากสถานการณ์การผลิต

และความต้องการใช้ของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยใช้เฉพาะการบริโภคอย่างเดียวมาใช้ในพลังงานทดแทนด้วย และเห็นว่าระดับสต็อกที่เหมาะสมควรเป็น 120,000 - 150,000 ตัน ในกรณีที่ปริมาณสต็อคน้ำมันปาล์มต่ำกว่าระดับ 120,000 ตัน ถือว่าสต็อกลดต่ำเข้าขั้นวิกฤต (Critical Stock) จำเป็นจะต้องให้มีการนำเข้าน้ำมันปาล์มอย่างเร่งด่วน และเห็นควรบริหารให้มีสต็อกปกติ (Buffer Stock) ที่ระดับ 150,000 ตัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในระบบการจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม ในประเทศ ทั้งในด้านการบริโภค ภาคอุตสาหกรรมและพลังงานทดแทน

.....